
АНОТАЦІЇ

Кузьміна О.М. Типологія центрів і районів локалізації зовнішньоекономічних зв'язків Кримського мезорегіону // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 3-10.

Розглядається типологія міст-центрів і районів Криму по їхній ролі в зовнішньоекономічних зв'язках, що дозволяє вийти на прогноз як галузевих, так і територіальних змін у господарському комплексі Кримського мезорегіону. В основу типології покладена не одна ознака, а їхня система (історія, географічне положення, функції).

Ключові слова: типологія, міста – центри локалізації зовнішньоекономічних зв'язків, Кримський мезорегіон.

Арістов М.В. Типові морфоструктурні позиції родовищ та проявів мінеральних вод Поділля // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 11-15.

Доказується, що родовища та прояви мінеральних вод Поділля приурочені до морфоструктур певних типів – кільцевих структур, ділянок перехрещення розломами річкових долин, структурних вузлів.

Ключові слова: морфоструктура центрального типу, матеріали аерокосмічних зйомок, мінеральні води

Баранов І.П. Кільцеві структури (структури центрального типу) території Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 16-20.

В статті дається аналіз карти кільцевих структур території Криму. Для їх виявлення в Криму вперше застосовано метод пластики рельєфу.

Ключові слова: кільцеві структури, ландшафт, метод пластики рельєфу

Безверхнюк Т.Н., Демченко В.В. Природно-господарський каркас: проект ГІС-технологічного аналізу // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 21-25.

В статті розглянуто підхід до створення комп'ютерної картографічної бази даних і атрибутивної бази знань природних, природно-господарських і геоактивних елементів компонентів геосистеми з метою виявлення, аналізу і оцінки каркасних структур різного походження.

Ключові слова: ландшафтно-морфогенетичний каркас, геоактивні структури, геоінформаційне картографування

Березницька Н.О. Фітогенні береги Дністровського лиману // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 26-32.

Робота побудована на матеріалах маршрутних-експедиційних досліджень, які дали

можливість визначити геоморфологічні умови формування фітогенних берегів. Значення фітогенного фактору у розвитку, морфології і динаміці берегів Дністровського лиману є різноманітним. Смуга рослинності ефективно гасить енергію хвиль, сприяє накопиченню мулистих та піщаних наносів, є причиною формування фітогенних пляжів.

Ключові слова: Дністровський лиман, морфологія берегів, фітогенний фактор, наноси.

Берковіч О.О., Сучков І.А. Еколого-геохімічна характеристика північно-західного шельфу Чорного моря // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 33-39.

Розглянуто особливості розповсюдження хімічних елементів, CaCO_3 і Corg в межах донних ландшафтів північно-західної частини Чорного моря. Встановлені закономірності геохімічної міграції в пліоцен-четвертинний час та ступень екологічного ризику.

Ключові слова: донні ландшафти, мікроелементи, екосистема, седиментогенез.

Варивода О.В., Варивода Є.О. Оцінка природного та технічно доступного вітроенергетичного потенціалу України стосовно вибору ділянок для планування вітроелектростанцій // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 40-46.

В статті надається оцінка природного та технічно доступного вітроенергетичного потенціалу України стосовно вибору ділянок для планування вітроелектростанцій (ВЕС). Автори визначають ділянки, що найбільш сприятливі для їх облаштування під ВЕС. Основним засобом вивчення території є обробка значного масиву просторово-часової інформації щодо структури вітру у приземному шарі тропосфери за метеорологічними даними.

Ключові слова: вітроенергетичний потенціал, вітроелектростанція, швидкість вітру, структура вітру, вітроенергетична установка.

Вахрушев І.Б. Сейсмогравітаційна структура Тисової ущелини на Чатирдазі (Крим) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С.47-52.

У статті розглядається одна з найбільш крупних сейсмогравітаційних структур Чатирдагу – Тисова ущелина. Наведено опис, зроблені висновки відносно природної структури та екологічного значення.

Ключові слова: сейсмогравітаційна структура, геоекологія.

Ващенко Н.І. Екологічна конфліктність у територіальній організації річних басейнів (на прикладі басейну р. Чорної) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 53-57.

У статті розглянуто положення територіальної організації річних басейнів. Як засіб вирішення проблеми зниження негативного впливу різних видів господарської діяльності в межах басейну є створення карти ядер екологічної конфліктності.

Ключові слова: територіальна організація, екологічна стабілізація, екологічна напруженість, екологічна конфліктність.

Величко С.А. Аналіз сонячного та вітроенергетичного потенціалу України // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 58-63.

У статті розглядаються природноресурсні передумови комплексного розвитку сонячної та вітрової енергетики. Досліджується просторово-часовий розподіл сумарного сонячно-вітрового енергетичного потенціалу території України. Обґрунтовується доцільність комплексного застосування сонячних та вітрових енергоустановок для гнучкого використання їх потенціалу.

Ключові слова: сонячний потенціал, вітровий потенціал, комплексне використання, сонячно-вітровий потенціал.

Воронін І.М., Швець О.Б. Інформаційний ресурс України: погляд соціогеографів // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 69-74.

У статті розглянута структура інформаційного ресурсу як сукупності інформаційно-телекомунікаційного (ІТК) та інформаційно-резонансного комплексів (ІРК). Подано визначення цих комплексів. Приведено економіко-географічну характеристику ІТК України.

Ключові слова: інформаційний ресурс, інформаційно-телекомунікаційний комплекс, інформаційно-резонансний комплекс, образ, імідж, телекомунікаційна система, зв'язок, інформація.

Воровка В.П., Коломійчук В.П. Проблеми та перспективи створення вздовжберегового азовоморського екокоридору Північного Приазов'я // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 64-68.

У статті розглядається необхідність створення і значення екокоридорів у Північному Приазов'ї на прикладі вздовжберегової зони Азовського моря. Визначається роль природоохоронного законодавства та об'єктів ПЗФ у формуванні екокоридорів. Розглядається географічна та біологічна репрезентативність території як обґрунтування для створення екокоридорів.

Ключові слова: екокоридор, об'єкти ПЗФ, екомережа, біоцентр.

Гребнев А.М. Деякі аспекти природної обумовленості шляхово-транспортної аварійності Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 75-80.

У статті розглядається вплив на шляхово-транспортну аварійність таких мало

вивчених факторів, як хвильові космічні резонанси і геоактивні структури ландшафту.

Ключові слова: аварійність, геоактивні структури ландшафту, дорожньо-транспортні випадки.

Іванова А. В. Просторові закономірності характеристик протиерозійної стійкості ґрунтів // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 81-85.

У статті розглянуто особливості просторового розподілу механічного зціплення ґрунтів, як характеристики протиерозійної стійкості, на схилових землях. Зроблено аналіз даних польових досліджень на двох ділянках у районі с. Кринички Одеської області (лісостепова зона).

Ключові слова: протиерозійна стійкість, механічне зціплення ґрунтів, варіограма, просторовий розподіл.

Ісаєнко О.В. Кліматичні особливості Внутрішнього пасма Кримських гір: загальна характеристика // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 86-92.

Стаття присвячена аналізу кліматичних особливостей Внутрішнього пасма Кримських гір.

Ключові слова: клімат, кліматоутворюючий фактор, Внутрішнє пасмо.

Лук'яненко К.А. Мікроклімат карстових печер, як регулятор рекреаційної місткості туристично-екскурсійних спелеокомплексів // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 93-99.

В статті розглядається особливість мікроклімату екскурсійної печери спелеокомплексу “Печера Мармурова” на Чатирдазькому масиві в Гірському Криму. Аналізується ступінь залежності рекреаційної місткості екскурсійних печер від наявних мікрокліматичних характеристик.

Ключові слова: мікроклімат, екскурсійна печера, відвідуваність, перепускна можливість, рекреаційна місткість.

Панкеева Т.В. Методика проведення геоecологічної експертизи території (на прикладі Великого Севастополя) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С.100-105.

Розглянута методика проведення геоecологічної експертизи. Для оцінки механізму сумісництва господарської та природної підсистеми території Великого Севастополя використано показник ступені коадаптивності.

Ключові слова: геоecологічна експертиза, методика, ступінь коадаптивності.

Рубцова С. І. Сучасний санітарно-екологічний стан Чорного моря в бухті Кругла (акваторія Севастополя) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 106-110.

У статті розглядаються питання сучасного стану різних груп гетеротрофних бактерій у морській воді і донних опадах бухти Кругла (район Севастополя).

Ключові слова: гетеротрофні мікроорганізми, нафтові вуглеводні.

Сторчак О.В., Мішеніна Т.А., Нікулін В.В. Еколого-геологічні дослідження в районах перспективного промислового освоєння на українському шельфі Чорного моря // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 111-116.

В статті, на основі вивчення донних відкладів району, установлені природні асоціації ряду елементів в відкладах і їх генезис.

Ключові слова: шельф, відклади, екологія, факторний аналіз.

Тамайчук А. М. Про нетрадиційні схеми розподілу Світового океану // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 117-123.

Питання про кількість океанів досі не має однозначного вирішення. Стандартні схеми розподілу Світового океану часто суперечать науковим даним. Останнім краще відповідають інші схеми, незвичні, але більш враховуючі єдину природу Світового океану.

Ключові слова: поділ, океан, районування, модель, схема.

Третьяков О.С. Відходи агропромислового комплексу: просторовий аспект // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 124-130.

Були обчислені: загальний обсяг утворення сільськогосподарських відходів по областям України (млн т), питома кількість відходів (тонн на км²). Проаналізована необхідність використання відходів АПК як енергетичного ресурсу.

Ключові слова: біоенергія, метанізація, органічні відходи.

Тюленєва Н.В., Чепіжко О.В. Еколого-геологічне картування як метод дослідження рекреаційних зон // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 131-134.

Головною еколого-геологічною задачею є визначення ступеню техногенного забруднення, територій придатних до рекреації. Для відокремлення таких територій застосовуються заходи, які дозволяють на еколого-геологічному підґрунті визначити стан навколишнього середовища. До них відносяться еколого-геологічне картування, ландшафтний аналіз, моніторинг навколишнього середовища.

Основним результатом еколого-геологічного картування є районування територій в залежності від ступеню зміни геологічного середовища, а також відповідні вказівки щодо раціонального природо використання.

Ключові слова: еколого-геологічне картографування, ландшафтний аналіз, моніторинг довкілля.

Цуркан О.І. Ландшафтна структура прилиманної території (на прикладі Малого Аджаликського лиману) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 135-139.

Задачею нашого дослідження є вивчення типологічних (картографування) відмінностей ландшафту, що дозволить здійснювати організацію території з врахуванням її ландшафтно-типологічних відмінностей, тобто досягати досить тривалої стійкості антропогенних ландшафтів, зберігаючи їхню природну рівновагу і зведення до мінімуму процесів деградації як окремих природних компонентів, так і ландшафту в цілому.

Ключові слова: ландшафт, підурочище, ландшафтно-морфогенетична структура.

Чеглазова М.Є. До питання працевлаштування на кримському регіональному ринку праці // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 140-145.

У статті розглянуті основні види працевлаштування громадян. Проаналізовано територіальний аспект питання на прикладі Кримського регіону. Визначені основні особливості роботи державних і приватних структур по працевлаштуванню.

Ключові слова: працевлаштування, державний центр зайнятості, агенція по працевлаштуванню, Кримський регіональний ринок праці.

Яловол П.В. Альтернативна енергія та енергозощадження у побуті // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 146-151.

У статті піднімаються питання о нераціональному використанні традиційної енергії. Стаття присвячена розгляду сьогоденної ситуації у сфері використання альтернативної енергетики у побуті та підвищення рівня ефективності використання енергії у побуті. У статті запропоновано заходи, що можуть сприяти досягненню цієї мети, що проводяться як на рівні держави так і на рівні споживача енергії.

Ключові слова: традиційна та альтернативна енергетика, енергозбереження, побут.

Яценюк Ю.В. Оптимізація ландшафтно-технічних систем міста Вінниці // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 152-156.

У статті розглянуті основні напрями оптимізації ландшафтно-технічних систем міста Вінниці.

Ключові слова: оптимізація, власне антропогенний ландшафт, ландшафтно-техногенна система.

Захарченко В.І. Ринкові перетворення і зміни у формах організації виробництва спеціалізованих промислово-територіальних систем // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія. – 2003. – Т. 16. – № 1. – С. 157-164.

Визначені форми організації виробництва для промислових територіальних систем різних типів. На прикладі регіонального цукробурякового комплексу проаналізовані зміни в такій формі організації виробництва спеціалізованих промислово-територіальних систем, як територіальна концентрація.

Ключові слова: промислова територіальна система, територіальна концентрація, цукробуряковий комплекс